

Nova kohezijska politika za otvaranje radnih mjesta i poticanje rasta u Europi

Što je kohezijska politika?

Kohezijska politika glavni je investicijski temelj proračuna Europske unije.

Putem Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda i Europskog socijalnog fonda Europska unija podupire nove inovativne tvrtke te male i srednje velike tvrtke, otvara održiva radna mjesta, unaprjeđuje vještine, bori se protiv siromaštva, promiče socijalnu uključenost, udaljenim regijama pruža širokopojasni pristup internetu, sprječava odljev mozgova, pridonosi zaštiti okoliša, promiče energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije, izgrađuje ključne prometne veze te jača učinkovitost javne uprave.

Zajedno ti fondovi čine više od jedne trećine ukupnog proračuna Europske unije. Od kohezijske politike imaju koristi sve regije Europske unije, ali se u siromašnije regije ulaže više.

Zašto je provedena velika reforma?

Kohezijska politika ključna je za provedbu strategije Europa 2020., a reforme su provedene da bi se zajamčilo pametno ulaganje sredstava iz njih. U možda najvećoj reformi tih fondova nova pravila jamče da će se novac usmjeravati u prioritetna ulaganja u skladu s jasnom strategijom o kojoj se raspravljalo i koja je dogovorena između zemalja članica i Europske komisije.

Svaka regija znatan postotak sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj mora posvetiti inovacijama i istraživanju, planu digitalizacije, podršci za male i srednje velike tvrtke te prelasku na gospodarstvo s niskim udjelom ugljika (razvijenije regije: 80%, tranzicijske regije: 60%, slabije razvijene regije: 50%).

ESF će prvi put imati minimalni udio i predstavljati barem 80 milijardi eura. ESF će pomoći svima da pronađu ili zadrže posao, borit će se protiv društvenog isključivanja, pridonijet će kvaliteti obrazovanja i osuvremenit će javnu upravu, a Inicijativa za zapošljavanje mladih mladima će ponuditi ciljanu podršku.

Što će se još promijeniti u razdoblju od 2014. do 2020.?

Uvedena su brojna poboljšanja da bi se povećala učinkovitost primjene fondova, uz veći naglasak na rezultate:

- postavljanje jasnih, transparentnih i mjerljivih ciljeva;
- postavljanje uvjeta za ulaganje sredstava;
- smanjenje birokracije i pojednostavnjenje pravila;
- odvajanje resursa za urbani razvoj;
- jačanje suradnje između regija i država.

Koliko će sredstava biti uloženo u razdoblju od 2014. do 2020.?

Kohezijska politika uložiti će 325 milijardi eura u gradove i regije Europske unije. Od toga:

- otprilike 66 milijardi eura (iz Kohezijskog fonda) bit će uloženo u prioritetne transeuropske prometne veze i ključne infrastrukturne projekte zaštite okoliša;
- najmanje 23 milijarde eura financirat će ulaganja u gospodarstvo s niskim udjelom ugljika;
- najmanje 80 milijardi eura bit će dodijeljeno za ulaganja u sklopu Europskog socijalnog fonda.

Kakvu korist od toga imaju neto davatelji?

Dvije trećine trgovine u Europskoj uniji odvija se između 28 zemalja članica. Ulaganje u manje prosperitetna područja Europske unije povećavaju njihovo bogatstvo i pruža prilike izvoznicima i davateljima usluga iz razvijenijih država.

Bogatim regijama nije potreban novac?

Glavni je prioritet slabije razvijenim regijama pomoći da poboljšaju svoje izgledе. No ako Europska unija želi ostati konkurentna, moramo posvuda strateški ulagati, što uključuje održavanje standarda dobrostojećih regija.

Što kohezijska politika čini za države koje je kriza najviše pogodila?

Kohezijska je politika brzo i učinkovito odgovorila na krizu preusmjeravanjem sredstava tamo gdje su najpotrebnija i ulaganjem u ključne sektore za poticanje rasta i otvaranje radnih mjesta. Uz to, ciljana smanjenja zahtjeva za nacionalnim sufinanciranjem i početnih troškova dodjele sredstava zemljama članicama u krizi rezultirala su prijeko potrebnom likvidnošću u vrijeme ograničenja proračuna.

Što se poduzima da bi se spriječile prijevare?

Postoje stroga pravila i kontrole da bi se spriječila zloupotreba fondova. Nacionalna i regionalna tijela moraju zadovoljiti određene osnovne preduvjete da bi se bilo kojem projektu mogao dodijeliti novac. Kada se problemi otkriju, Komisija i nacionalna tijela popravljaju situaciju. Ako nacionalna tijela ne reagiraju dovoljno brzo, Komisija može ukinuti ili obustaviti isplate. Uz to, Komisija blisko surađuje s [Europskim revizorskim sudom](#) i [Europskim uredom za borbu protiv prijevара \(OLAF\)](#).

Zašto je potrebno da Europska unija sve to učini?

Proračun Europske unije planira se za sedmogodišnje razdoblje te pruža stabilan i siguran kontekst za javna ulaganja. Ta je financijska stabilnost posebice relevantna za velike infrastrukturne razvojne projekte za čiji je dovršetak potrebno nekoliko godina, ali i za tvrtke i javna tijela koja bi inače djelovala u kontekstu velike nesigurnosti.

Kome se mogu obratiti ako imam pitanja o kohezijskoj politici?

Za općenita pitanja [obratite se servisu Europe Direct Europske komisije](#). Upite novinara i predstavnika medija prosljedite [predstavniku Europske komisije u svojoj državi](#), [glasnogovorniku za regionalnu politiku Europske komisije](#) ili [glasnogovorniku za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju](#).

Mogu li se prijaviti za financiranje?

Prijave za financiranje potrebno je predati nacionalnom ili regionalnom tijelu koje upravlja relevantnim programom. Podaci za kontakt za upravna tijela dostupni su na [web-mjestu posvećenom regionalnoj politici Europske komisije](#) i [web-mjestu Europskog socijalnog fonda](#).